

Eldor Aripov: O'zbekiston dinlararo muloqotning rivojlanishiga o'zining munosib hissasini qo'shmoqda

Bugun Toshkentda "Deklaratsiyalar muloqoti" II xalqaro forumi o'z ishini boshladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik va mintaqalararo tadqiqotlar instituti (SMTI) direktori Eldor Aripov o'zining kirish so'zida dunyoning ko'plab burchaklarida konfessiyalararo ziddiyatlar kuchayib borayotgan bir sharoitda Forum turli diniy qarashlarga ega bo'lgan odamlarni o'zaro hurmat, vijdon erkinligi va bag'rikenglik madaniyatini qaror toptirish yo'lida birlashtiradigan noyob maydonga aylanayotganini ta'kidladi.

U joriy forum 2022-yilda boshlangan tashabbusning davomi bo'lib, uning natijasi sifatida BMT Bosh Assambleyasining rasmiy hujjati sifatida tan olingan Buxoro deklaratsiyasi qabul qilinganini eslatib o'tdi.

Tadbirning maqsadlari xususida soʻz yuritarkan, ekspert Forumning asosiy vazifasi maʼrifat va bagʻrikenglik madaniyati gʻoyalarini ilgari surishda xalqaro hamkorlikni mustahkamlashdan iboratligiga eʼtibor qaratdi. "Forumimizni aynan "Muloqot" deb atashimiz ramziy maʼno kasb etadi. Chunki deklaratsiyalar soʻzlar kuch-qudrat kasb etganda va niyatlar umumiy yoʻnalishga aylangandagina vujudga keladi. Biroq bunga olib boradigan yoʻl har doim ishonchli suhbatdan boshlanadi, undan esa tashabbuslar, loyihalar va hamkorliklar yetishib chiqadi," - dedi u.

Bu fikrni davom ettirib, E.Aripov shunday yondashuvlar bugungi kunda Oʻzbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar bilan koʻp jihatdan uygʻun ekanligini taʼkidladi. Xususan, Prezident Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan "Yangi Oʻzbekiston" ni barpo etish strategiyasi doirasida inson huquqlarini himoya qilish, jumladan, eʼtiqod erkinligini taʼminlashga alohida eʼtibor qaratilmoqda.

SMTI rahbarining taʼkidlashicha, bu masalaga jamiyatning barqaror rivojlanishining poydevori sifatida qaralmoqda. Bu borada soʻnggi yillarda mamlakatimizda diniy sohada jiddiy oʻzgarishlar amalga oshirildi. Xususan, 2021-yilda Oʻzbekiston Respublikasining "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar toʻgʻrisida"gi Qonuni yangi tahrirda qabul qilindi.

Diniy tashkilotlarni roʻyxatga olish tartibi sezilarli darajada soddalashtirildi. Bundan tashqari, Haj ziyoratini amalga oshirish uchun ajratilgan kvotalar ikki barobarga koʻpaytirildi, shuningdek, qoʻshimcha ravishda yana 3 ta oliy islom taʼlim muassasasi ochildi.

Uning soʻzlariga koʻra, Oʻzbekiston vijdon erkinligi kafolati radikallashtirish va diniy asosdagi mojarolar xavfini kamaytirishiga ishonadi. Davlat ham bunga hokimiyat va jamiyat oʻrtasidagi ishonchni mustahkamlashning asosiy omili sifatida qaraydi.

Soʻzining yakunida SMTI direktori forum doirasidagi muloqot tinchlik va hamjihatlik muhitini shakllantirish yoʻlidagi muhim qadam boʻlishiga, Forumning yakuniy hujjati esa umuminsoniy qadriyatlarni global darajada ilgari surishga salmoqli hissa qoʻshishiga ishonch bildirdi.

Eslatib o'tamiz, Forum SMTI tomonidan Amerikaning "Love Your Neighbor Community" (LYNC) nodavlat tashkiloti bilan hamkorlikda Din ishlari bo'yicha qo'mita, O'zbekistondagi Islom sivilizatsiyasi markazi, O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi va Samarqand viloyati hokimligi ko'magida tashkil etildi.

Unda AQSH, Buyuk Britaniya, Xitoy, Saudiya Arabistoni, Birlashgan Arab Amirliklari, Indoneziya, Markaziy Osiyo davlatlari kabi 15 ta davlatdan 50 ga yaqin yetakchi dinshunos, ilohiyotshunos, ekspert va yuqori martabali shaxslar ishtirok etmoqda.

